Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa-Myllymäki

Muistio

7.11.2019

Valtiovarainministeriön verojaostolle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 68/2019 vp)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotuksesta. Suomen verolainsäädännössä ei ole tällä hetkellä voimassa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (”EVL”) 6 a §:n 9 ja 10 momenttia lukuun ottamatta hybridijärjestelyjä koskevia säännöksiä.

Lain tavoitteena on ensisijaisesti veron välttämiseen johtavien hybridijärjestelyjen ennaltaehkäiseminen. Lain taustalla olevan direktiivin sääntely muodostaa minimisuojatason. Esityksen mukaan säännösten soveltamistilanteiden on tarkoitus jäädä vähäisiksi. EK katsoo, että lain tavoite on kannatettava.

Kun otetaan huomioon minimisääntelyn laaja luonne sekä se, että sääntelyn voimaansaattamisella ei tavoitella vaikutuksia Suomen verotuottoihin, implementointi tulee EK:n käsityksen mukaan toteuttaa ns. minimimuodossa, kuten nyt on tehty.

Hybridisääntelyä voidaan perustellusti pitää OECD:n BEPS-hankkeen ja EU:n ATA-paketin vaikeimmin hahmotettavana ja monimutkaisimpana kokonaisuutena. Tämä näkyy myös nyt käsillä olevassa esityksessä. Hybriditilanteiden monimutkainen luonne ja niitä koskevan direktiivisääntelyn monimutkaisuus ja päällekkäisyys, tekevät esityksestä vaikeaselkoisen ja raskaslukuisen. Monimutkaisuus säilyy, vaikka soveltamistilanteita on avattu hallituksen esityksessä lukuisin esimerkein. Direktiivin mukaisen sääntelyn soveltamisala on laaja ja tilanteet, joissa sääntely voisi tulla sovellettavaksi, jäävät epäselviksi.

Kysymyksessä on täysin uusi sääntelykokonaisuus, jonka soveltaminen ja esimerkiksi verovähennyksen epääminen eivät edellytä sitä, että verovelvollisen tarkoituksena olisi ollut veroetujen saavuttaminen. Kysymyksessä on hyvin vaikea säännöskokonaisuus, joka asettaa verovelvolliselle selvittämisvelvollisuuden ja jonka soveltaminen voi johtaa yksittäistapauksissa merkittäviin veroseuraamuksin ilman verovelvollisen syyksi luettavaa virhettä tai laiminlyöntiä. Esityksessä soveltamisti-

lanteita on avattu esimerkkien avulla, mutta direktiivisääntelyn minimiluonteesta johtuen sääntely kattaa myös sellaisia tilanteita, jotka eivät sovellu Suomen olosuhteisiin.

Kuten esityksessä todetaan, sääntelyn soveltamistilanteet voivat olla monimutkaisia ja perustuvat tavallisesti seikkoihin, joista ei ole olemassa nykyisellään tietopohjaa.

EK pitää tärkeänä sitä, että sääntelyn soveltaminen ei saa johtaa moninkertaiseen verotukseen tai oikeudelliseen epävarmuuteen. Sääntelyn tavoite on ennen kaikkea ennaltaehkäisevä. Ei ole toivottavaa, että sääntelyn soveltumista aletaan myöhemmin testaamaan tilanteissa, joihin sen ei ole ollut alun perinkään tarkoitus soveltua. Monimutkaisia ilmiöitä koskeva monimutkainen sääntely voi johtaa verotus- ja oikeuskäytännössä tarpeettomiin, vuosia kestäviin veroriitoihin. Verohallinnon ohjeistus ja toiminta tulee olemaan sääntelyn voimaansaattamisen jälkeen tärkeässä roolissa riitojen ennaltaehkäisyssä ja välttämisessä.